

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoZm/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113209258
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113209258.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Engela, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., Nagano Office Center, Politických vezňů 1272/21, Nové Město, Praha, IČO: 264 29 705, Česká republika, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Y. V., K.. XX.X.XXXX, W. XXXX/X, W., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 17.12.2015 pod č. k. 18CbZm/69/2013-34, jednohlasne takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie návrhu, pokiaľ bol požadovaný zmenkový úrok nad 0,06 % denne, v tejto časti **r u š í** rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí tohto návrhu a v tomto rozsahu konanie **z a s t a v u j e**.

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zvyšnej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov vyššie označeným rozsudkom žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že náhradu trov konania žalovanému nepriznáva.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca podal dňa 28.3.2013 na tamojšom súde návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Ním sa domáhal voči žalovanému zaplata zmenkovej sumy vo výške 174,59, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 174,59 eur od 18.4.2009 do zaplata, 6 % ročného úroku zo sumy 174,59 eur od 2.7.2009 do zaplata a zmenkovej odmeny vo výške 0,58 eur, dôvodiac, že je ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 10.12.2008 na zmenkovú sumu 174,59 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 18.4.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Ďalej prvostupňový súd vychádzal z toho, že žalovaný uzavrel dňa 10.12.2008 s obchodnou spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., Zmluvu o úvere č. XXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru. V spodnej časti tejto formulárovej zmluvy, ktorá podľa názvu bola uzavretá v zmysle § 497 a násl. Obchodného zákonníka, žalovaný vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených, a súhlasí so „VPPÚ“, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Podľa čl. 14 „VPPÚ“ nazvaného Dohoda o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z

tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najneskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Podľa originálu predloženej zmenky, táto v ľavom dolnom hornom rohu obsahovala údaj - číslo zmluvy: XXXXXXXX a za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa - spoločnosti Pohotovosť, s.r.o..

Ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že v danom prípade sa evidentne jedná o spotrebiteľský právny vzťah, je potrebné vyporiadať sa aj s otázkou platnosti uzavretej zmluvy o úvere, ktorá bola kauzálnym vzťahom na vystavenie zmenky ako blankozmenky. Zmluva o úvere, ako je možné konštatovať po oboznámení sa s formulárovým textom zmluvy, bola uzavretá za účinnosti zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom podľa ustanovenia § 4 tohto zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať o. i. podľa písm. k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver, platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok. Podľa ustanovenia § 4 ods. 3 tohto zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje tento údaj, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V danom prípade je evidentné, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorom chýbala táto podstatná náležitosť zmluvy a následkom toho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Keďže súd má v zmysle § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka a Smernice 93/13/EHS poskytnúť spotrebiteľovi ochranu jeho spotrebiteľských práv ex offio, prvostupňový súd konštatoval, že v danom prípade došlo ako zo strany Pohotovosti, s.r.o., tak aj zo strany žalobcu k nerešpektovaniu základných zásad ochrany spotrebiteľa podľa ustálenej európskej spotrebiteľskej legislatívy. Zistil, že Pohotovosť, s.r.o., napriek tomu, že dlžník neplnil svoje povinnosti z uzavretej zmluvy, neuplatňovala svoj nárok z titulu uzavretej zmluvy o úvere v súdnom konaní, ale postúpila práva zo zmenky na nového nadobúdateľa, a tak musela mu byť protiprávnosť jeho konania známa a napriek tomu tak urobil. Nový nadobúdateľ zmenky mal s odbornou starostlivosťou žiadať o poskytnutie všetkých údajov týkajúcich sa uplatnenia vyplňovacieho práva blankozmenky a rovnako tento nárok posúdiť s ohľadom na ochranu práv spotrebiteľa, ale ani on tak neurobil. Preto nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Keďže vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu by právo na náhradu trov konania prináležalo žalovanému, ale žiadne trovy konania mu nevznikli, preto mu ich nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým navrhol jeho zmenu tak, aby jeho návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené a boli mu priznané trovy odvolacieho konania. Odvolanie podal z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t. j. že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a tiež, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a/, b/, f/ O.s.p.). Prvostupňový súd síce opiera svoje rozhodnutie o znenie úverovej zmluvy a VPPÚ k zmluve, avšak neuvádza, ktorá sporová strana listinné doklady v konaní predložila alebo či súd sám zabezpečil tieto doklady bez návrhu sporových strán. Žalobca, a podľa dostupných informácií ani žalovaný, nenavrhovali doplnenie dôkazov. Podľa ust. § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdých účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. V danom konaní svoj postup súd vôbec nezdôvodnil a na základe týchto skutočností má žalobca za to, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Ust. § 120 ods. 1 O.s.p. in fine síce súdu umožňuje, aby v sporovom konaní vykonal aj iné

dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možné využiť len výnimočne, ak je vykonanie nenavrnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplynúť zo samotného doterajšieho dokazovania. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu, na ľarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukazovalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Uvedené správanie súdu je neprijateľné, v právnom štáte predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navyše, pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z, podľa neho, nesporných skutočností. Za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., uzatvoril zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, a že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Také skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaný a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, a preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Dospel tak k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Ignoroval ust. § 17 Zákona o zmenkách a šekoch. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1839/2000, keď pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, pričom je tento judikát použiteľný aj na prejednávanej veci. Ohľadne argumentácie súdu k odklonu od všeobecnej teórie o povinnosti neskúmať kauzu zmenky a teda postupovať podľa zmenkového práva, na ktorý poukazuje s ohľadom na Nález Ústavného súdu ČR č. Pl.ÚS/16/12 a Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV.ÚS/457/10, žalobca uviedol, že vo veci, ktorou sa zaoberal Ústavný súd ČR v konaní IV.ÚS/457/10, došlo zo strany žalovaného k obrane, a tento vzniesol námietku voči zmenkovému platobnému rozkazu. Pokiaľ súd dospel k záveru o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov, v tejto súvislosti poukázal na to, že samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťa, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Zastáva názor, že zmenka je samostatným, abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Vyššie uvedené závery potvrdzuje uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu písomne nevyjadril.

V priebehu odvolacieho konania doručil žalobca prvostupňovému súdu čiastočné späťvzatie podaného návrhu, v ktorom uviedol, že: „berie svoj návrh na začatie konania čiastočne späť, a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne. Teda žalobca viac neuplatňuje zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, ale žiada súd priznať zmenkový úrok len v časti 0,06 % denne.“

Podľa § 208 O.s.p., ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je doposiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

V danom prípade došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu (žaloby) žalobcom, a to v rozsahu tak ako je to uvedené vyššie, s tým, že po tomto čiastočnom späťvzatí žaloby si žalobca uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne. Žalovaná neoznámila súdu nesúhlas s týmto čiastočným

späťvzatím, a preto odvolací súd v zmysle ustanovenia § 208 O.s.p. pripustil späťvzatie žaloby v časti týkajúcej sa uplatňovaného zmenkového úroku nad 0,06 % denne, v tej časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 214 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. prejednal odvolanie žalobcu v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania, a dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie napadnutého rozsudku vo výrokoch o zamietnutí zostatku návrhu (po vyššie uvedenom čiastočnom späťvzati) i o náhrade trov konania.

Podľa § 219 ods.1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje a na správne zdôvodnenie aj v celom rozsahu odkazuje.

V súvislosti s uplatnenými odvolacími námietkami je potrebné uviesť len nasledovné:

Odvolací súd poukazuje na spoločné stanovisko Občianskoprávneho a Obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015, v zmysle ktorého, ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností v prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nezhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok absolútnu neplatnosť úkonov, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Ďalej aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok zo zmenky ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

Odvolací súd ďalej v súvislosti s odvolacími námietkami uvádza, že všeobecný súd je i pri rešpekte k špecifickej, prísne formálnej povahe inštitútu zmenky a jeho historickým koreňom povinný vždy prihliadnuť aj k okolnostiam konkrétnej veci. V prípade spotrebiteľa nesmie prehliadať jeho špecifické záujmy a postavenie. Pri svojej rozhodovacej činnosti musí hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkových inštitútov neprimerane v neprospech niektorého z účastníkov v zmenkových vzťahoch.

V súvislosti s vyššie uvedeným je treba uviesť, že z obsahu spisu vyplýva, že uvedená zmenka bola vystavená dňa 10.12.2008 na sumu 174,59 eur (5.259,70 Sk), pričom v ľavom dolnom rohu je uvedené číslo zmluvy, a to XXXXXXX. Uvedené číslo je na zmluve o úvere uzavretej medzi veriteľom Pohotovosť, s.r.o., a žalovaným. Zmluva o úvere (č.l. 28) bola uzavretá dňa 10.12.2008. Podľa nej veriteľ poskytol dlžníčke úver vo výške 99,58 eur (3.000,- Sk). V tom čase ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zakazovalo splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru len ak išlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou, veriteľ nesmel prijať a bol povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platilo aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Z uvedeného textu vyplýva, že

zmenka bola vyplnená v rozpore s týmto ustanovením a preto sa žalobca nemohol úspešne domáhať plnenia z uvedenej zmenky.

Pokiaľ ide o Dohodu o vyplňovacom práve, uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, tu odvolací súd uvádza, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť hlavne k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Nesmú slúžiť na to, aby do nich v neprehľadnej, zložito formulovanej a malými písmenami písanej forme dodávateľ ukryl dojednania, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa uniknú. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ koná, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takýmto konaním nemožno priznať právnu ochranu. Fakticky je potom zmluvná sloboda spotrebiteľa, pri určovaní ktorých dojednania budú uvedené v zmluve a ktoré vo všeobecných podmienkach, len zdanlivá, lebo obe listiny vo formulárovej podobe pripravuje dodávateľ, a s ohľadom na nepomer vo vyjednávacej sile dodávateľa a spotrebiteľa je na prvý pohľad zrejmé, že sa spotrebiteľ ťažko môže domôcť zmeny predom pripravených zmluvných dojednaní. Doložka v zmluve uzavretej adhéznym spôsobom, ktorá odkazuje na podmienky uvedené mimo vlastný text zmluvy, je platná, len ak slabšia strana s doložkou a jej významom bola oboznámená alebo ak sa preukáže, že význam doložky musela poznať. Tieto podmienky v danom prípade, pokiaľ ide o dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky, splnené neboli a preto aj z toho hľadiska je treba považovať zakomponovanie dohody o vyplňovacom práve blankozmenky do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru za také, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolací súd preto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, avšak náhradu trov konania si neuplatnil. Preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.